

DR. DINKO VITEZIĆ - pravnik, političar i narodni preporoditelj rođen je 24. srpnja 1822. g. u Vrbniku na otoku Krku. Pučkoškolsko i gimnazijsko školovanje pohađao je u Vrbniku, Krku i Zadru dok je studij prava pohađao u Beču i Padovi. 1847. godine postaje doktor pravnih znanosti, te od 1849. do 1884. godine živi u Zadru i radi kao nadsavjetnik i financijski prokurator za Dalmaciju, a nakon što je zbog političkih istupa prijevremeno umirovljen (u statusu nadsavjetnika i prokuratora za Dalmaciju), otvorio je odvjetničku pisarnicu u Krku.

S J. Dobrilom bio je vođom prvoga naraštaja hrvatskih političara, narodnog preporoditelja Istre i kvarnerskih otoka, odgojenih na predaji Iliraca. Bio je pristaša J. J. Strossmayera, s kojim se i dopisivao. Uspostavio je veze s Vatroslavom Jagićem, Tadijom Smičiklasom i drugim hrvatskim kulturnim radnicima.

U Zadru se uključio u politički krug narodnjačkih prvaka M. Pavlinovića i M. Klaića, bio je članom hrvatske čitaonice, sudjelovao je u osnutku Matice dalmatinske te u pokretanju i uredništvu glasila narodnog pokreta Narodni list (Il Nazionale). Na prvim je neposrednim parlamentarnim izborima u austrijskom dijelu Monarhije (Cislajtanija) 1873., izabran u Carevinsko vijeće kao predstavnik vanjskih, seoskih općina istočnog djela Istre (Liburnija, Pazinština, Kastavština) i kvarnerskih otoka pobijedivši talijanskog predstavnika, a potom i na izborima 1879. i 1885., a 1891. odrekao se kandidature u prilog V. Spinčića. Dugo razdoblje bio je jedinim zastupnikom istarskih Hrvata u bečkom Parlamentu, u kojem se zauzimao za povezivanje južnoslavenskih zastupnika. Nakon Dobriline smrti počeo je oštrije istupati, zasigurno i pod utjecajem mlađeg naraštaja istarskih političara, među kojima je bio i njegov nećak D. Trinajstić. U nastupima, interpelacijama u parlamentu, zahtijevao je rješavanje gospodarskih i prosvjednih problema, te poglavito narušenih prava Hrvata i Slovenaca u Istri, govorio o problemu hrvatskog i slovenskog jezika u javnoj uporabi u Istri, o pitanju hrvatskih pučkih škola i o potrebi hrvatske gimnazije i obrtničkih škola u Istri, o teškom gospodarskom položaju seljaštva, o poreznoj politici, pomorskoj problematici, brodarstvu, o sporazumima o trgovini i plovidbi s talijanskom državom, o kopnenom i morskom prometu. Zauzimao se za promicanje ribarstva u Istri i na sjevernom Jadranu, te je podupro utemeljenje Austrijskoga društva za ribolov i uzgoj riba u Trstu (1888), važne gospodarske ustanove kojoj je od 1890. bio članom uprave i službenim predstavnikom u Krku. Bio je jedan od osnivača i dugogodišnji predsjednik Gospodarske zadruge za sudbeni kotar krčki (utemeljena 1886. u

Krku), suutemeljitelj i počasni član prve hrvatske čitaonice (čitalnice) u Istri (ustanovljena 1866. u Kastvu), prvi predsjednik Bratovšćine hrvatskih ljudi u Istri (utemeljena 1874. u Kastvu) koja je podupirala siromašne istarske učenike, suutemeljitelj i prvi predsjednik Družbe sv. Ćirila i Metoda za Istru te 1902. član utemeljitelj Staroslavenske akademije u Krku. Svoja je politička stajališta i zastupnički rad prikazao u Poslanicama, I. i II (Trst 1885. i 1891), a više je govora što ih je održao u Carevinskom vijeću objavio u Našoj slozi.

Knjižnica obitelji Vitezić, koja je utemeljena 1898. godine, danas raspolaže knjižnim fondom braće Ivana Josipa i Dinka Vitezića, koji broji oko 15.000 naslova uključivši i Atlas Johanna Davida Kochlera iz 1718. g.

Braća Vitezić osim što su utemeljili Knjižnicu Vitezić osnovali su i Zakladu braće Vitezić 1900. koja je obuhvaćala tri stipendijalne zaklade, a to su bile zaklade: za odgoj svećenika, za odgoj svjetovnjaka i za siromašne učenike. Do 1910.g. u Zakladu je uloženo oko 98.000 kruna. 1901.g. osnovan je Hrvatski (Vitezićev) dom u Vrbniku koji je bio središte cjelokupnog javnog rada u Vrbniku i multikulturni centar: dvorana za kulturne priredbe, dječje zabavište, Hrvatska čitaonica, posujilnica, gospodarsko- trgovačko društvo, Knjižnica obitelji Vitezić. Da braća Vitezić nisu bila poznata samo u Vrbniku svjedoči i špilja Biserujka koja se nalazi 300 m sjeverno-zapadno od naselja Rudine u općini Dobrinj na otoku Krku, a poznata je i kao Vitezićeva špilja.